

Dr. Erkam Yılmaz
İstanbul Medipol Üniversitesi
Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku
Ana Bilim Dalı

CEZA HUKUKU BOYUTUYLA BLOKZİNCİR TEKNOLOJİSİ VE KRİPTO VARLIKLAR

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	VII
ÖNSÖZ	IX
KISALTMALAR.....	XXI
GİRİŞ.....	1
I. KONUNUN TAKDİMİ.....	1
II. KONUNUN SINIRLANDIRILMASI.....	2

BİRİNCİ BÖLÜM

GENEL HATLARIYLA BLOKZİNCİR TEKNOLOJİSİ VE KRİPTO VARLIKLAR

I. Genel Olarak	5
II. Yap Adası'ndaki Rai Taşları Alegorisi	5
III. Blokzincir Teknolojisinin Temelleri.....	11
A. Konunun Çerçevesi	11
B. Dağıtık Defter Teknolojileri (Distributed Ledger Technology – DLT) ve Genel Olarak Blokzincirler.....	11
C. Blokzincirde İşlemlerin Gerçekleştirilmesi.....	14
1. Mutabakat Mekanizması ve Madencilik.....	15
2. Asimetrik Kriptografi – Özel ve Açık Anahtarlar	20
D. Özel Anahtarların Muhafazasında Cüzdanlar	24
E. Kripto Varlıkların Mahiyeti	26

İKİNCİ BÖLÜM
MALVARLIĞINA KARŞI İŞLENEN
SUÇLARIN KONUSU OLARAK KRİPTO
VARLIKLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

I. Genel Olarak	31
II. Malvarlığı (Vermögen) ve Mülkiyet (Eigentum) Kavramları Arasındaki Farkın Ceza Hukuku Açısından Önemi	31
III. Suçla Korunan Hukuki Değer (Suçun Hukuki Konusu) ve Suçun Maddi Konusu Hakkında Genel Açıklamalar	38
IV. Hırsızlık Suçu Açısından Değerlendirme	41
A. Genel Olarak	41
B. Hırsızlık Suçuyla Korunan Hukuki Değer ve Suçun Maddi Konusu	41
C. Hırsızlık Suçunun Maddi Konusu Olarak Para	53
1. Kağıt ve Madeni Paralar Hakkındaki Görüşler	53
a. Genel Olarak	53
b. Parayı Sahip Olduğu Cismani Yapısı Dolayısıyla Eşya Olarak Telakki Eden Görüş	55
c. Paraya Sahip Olduğu Ekonomik Değer İtibariyle Yaklaşan Görüş (Wertsummentheorie)	58
d. Paraya Fonksiyonel Veçheden Yaklaşan Görüş	67
2. Dijital (Kaydı) Para Hakkındaki Görüşler	72
D. Ceza Hukuku Açısından Kripto Varlıkların Hukuka Aykırı Olarak Ele Geçirilmesi	80
1. Genel Olarak	80
2. Doktrindeki Görüşler	81
a. Mukayeseli Hukukta Sanal veya Kripto Varlıkların Hukuka Aykırı Olarak Ele Geçirilmesi	81
b. Türk Doktrin ve Uygulamasında Kripto Varlıkların Hukuka Aykırı Olarak Ele Geçirilmesi	96
E. Doktrindeki Görüşlerin Değerlendirilmesi ve Kanaatimiz	105

1. Mülkiyete Ontolojik Yaklaşımımız	105
2. Paraya Ontolojik Yaklaşımımız.....	109
3. Hırsızlık Suçunun Maddi Konusu Olarak Kağıt ve Madeni Para Hakkındaki Kanaatimiz	115
4. Hırsızlık Suçunun Maddi Konusu Olarak Dijital (Kaydı) Para Hakkındaki Kanaatimiz	124
5. Hırsızlık Suçunun Maddi Konusu Olarak Kripto Varlıklar Hakkındaki Kanaatimiz	133
V. Dolandırıcılık Suçu Açısından Değerlendirme	140
A. Konunun Takdimi ve Sınırlandırılması.....	140
B. Kripto Varlıklara İlişkin Sahtekarlık Türlerinin Dolandırıcılık ve Muhtemel Diğer Suçlar Bağlamında Takdiri	142
1. Merkezî Kripto Varlık Hizmet Sağlayıcıları Aracılığıyla İşlenen Sahtekarlık Fiilleri (Exchange Scam).....	142
2. Kripto Varlıkların Hilenin Konusu Olarak Kullanıldığı Sahtekarlık Fiilleri	152
3. Rug Pull (Halı Çekme)	157
4. Hileyle Özel Anahtarın Ele Geçirilmesi	162
VI. Suç Eşyasının Satın Alınması veya Kabul Edilmesi Suçu (TCK m. 165) Açısından Değerlendirme.....	162
A. Genel Olarak	162
B. Suçla Korunan Hukuki Değer ve Suçun Maddi Konusu.....	165
C. İkame Malların Satın Alınması/Kabul Edilmesi (Ersatzhehlerei).....	166
D. İkame Malların Satın Alınması/Kabul Edilmesi Durumunda Suçun Konusu Olarak Para ve Kripto Varlıklar	169

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
BLOKZİNCİR ALANINDA ORTAYA ÇIKAN
BAZI ÖZEL DURUMLARIN CEZA HUKUKU
BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

I. Özel Cüzdanların Hukuka Aykırı Olarak Ele Geçirilmesi	177
A. Genel Olarak	177
B. Özel Cüzdanlara Hukuka Aykırı Olarak Erişilmesi.....	178
1. Genel Olarak	178
2. Soğuk (Donanım veya Kağıt) Cüzdanların Çalınması	180
3. Sıcak Cüzdanların Çalınması (Başkasına Ait Özel Anahtarın Ele Geçirilmesi)	189
II. Yetkisiz Madencilik (CRYPTOJACKING).....	205
A. Yetkisiz Madencilik Kavramı ve Arka Planı	205
B. Farklı Yetkisiz Madencilik Metotlarının Ceza Hukuku Açısından Değerlendirilmesi	209
1. Genel Olarak	209
2. Zararlı Yazılımların Kullanıcıların Bilgisayarına Sızdırılması Marifetiyle Gerçekleştirilen Yetkisiz Madencilik.....	209
a. Genel Bilgiler	209
b. Zararlı Yazılımın Üretilmesi/Kullanılması/Satın Alınması/Kabul Edilmesi	213
c. Zararlı Yazılımların Başkalarına Ait Bilişim Sistemlerine Sızdırılması Yoluyla Faile Erişim İmkânı Sağlaması.....	215
d. Bilişim Sisteminin İşleyişinin Aksamaması ve Bilgisayar Donanımlarının Yıpranması.....	218
e. Bilişim Sistemlerine Veri Yerleştirilmesi veya Mevcut Verilerin Değiştirilmesi	220
f. Yetkisiz Kripto Varlık Madenciliği Neticesinde Maddi Menfaat Elde Edilmesi	223
(1) Dolandırıcılık Suçu	223

(2) Karşılıksız Yararlanma Suçu	226
(3) Bilişim Sistemleri Aracılığıyla Haksız Çıkar Sağlama Suçu (TCK m. 244/4)	231
g. Değerlendirme: Gerçekleşen Suçlar Arasındaki İçtima İlişkisi ve Failin Ceza Hukuku Sorumluluğu.....	233
3. Yetkisiz Madenciliğin Diğer Görünüm Şekilleri.....	238
a. Drive-by (Geçici) Kripto Madenciliği.....	238
b. Yasal Bir Programın İçine Gizlenen Yazılım Vasıtasıyla Gerçekleştirilen Yetkisiz Madencilik.....	245
c. Bulut Bilişim (Cloud-Computing) Teknolojisi Kullanılarak Gerçekleştirilen Yetkisiz Madencilik.....	249
d. Başkasının Bilgisayarının Fiilî Olarak Kullanılması Suretiyle Gerçekleştirilen Yetkisiz Madencilik.....	256
III. Blokzincirde Hukuka Aykırı İçeriklerin Depolanması	262
A. Blokzincirde Veri Depolanması.....	262
B. Veri Depolanmasında Tam Düğümlerin Rolü	264
C. Merkeziyetsiz Depolama Platformları	265
D. Depolanan Hukuka Aykırı İçerikler Açısından Ceza Hukuku Sorumluluğu.....	267
1. Genel Olarak	267
2. Blokzincire Hukuka Aykırı İçerik Yükleyen Kullanıcının Ceza Hukuku Sorumluluğu.....	269
3. Blokzincirde Tam Düğümlerin TCK m. 226 Uyarınca Müstehcenlik Suçu Açısından Ceza Hukuku Sorumluluğu ..	272
a. Genel Olarak	272
b. Müstehcenlik Suçunun Maddi Konusu	272
c. Tipik Hareket Olarak “Depolama veya Bulundurma”	275
d. Tipik Hareket Olarak “Başkalarının Kullanımına Sunma” veya “Yayınlama”	283
e. Tipikliğin Sübjektif Unsuru – Kast.....	286
(1) Genel Olarak	286
(2) 5651 Sayılı Kanun Bağlamında Tam Düğümler.....	290

(a) Hukuki Tavsif	290
(b) Muafiyet Düzenlemesi	292
f. Ara Sonuç	293
g. Tam Düğümlerin Müstehcen İçerikleri Blokzincirden Kaldırma Yükümlülüğü Söz Konusu Olabilir mi?	294
IV. Kripto Varlıkların Müsaderesi	297

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SERMAYE PİYASASI KANUNU'NDA

DÜZENLENEN SUÇ TİPLERİNİN

BLOKZİNCİR DÜNYASINDA TATBİKİ

I. GENEL OLARAK	305
II. Kripto Varlıkların SerPK Kapsamında Sermaye Piyasası Aracı Olarak Tavsifinin İmkkanı	306
A. O halde SerPK bağlamında kripto varlıklar üç alt başlıkta şu şekilde tasnif edilebilir:	310
III. İlk Kripto Varlık Arzlarının (ICO – InItlal CoIn OfferIng) ve Kripto Varlıklar Hakkında Gerçekleştirilen Manipülatif Eylemlerin Sermaye Piyasası Kanunu Açısından Değerlendirilmesi	320
IV. Kripto Varlık Hizmet Sağlayıcılarda Zimmet Suçu (SerPK m. 110/A-1)	330
A. Genel Olarak	330
B. Suçla Korunan Hukuki Değer	332
C. Tipikliğin Objektif Unsurları	336
1. Fail	336
2. Mağdur	341
3. Suçun Maddi Konusu	343
4. Hareket	345
5. Nitelikli Haller	348
D. Tipikliğin Sübjektif Unsuru	355
E. Hukuka Aykırılık Unsuru	358

F. Etkin Pişmanlık.....	359
G. Teşebbüs	369
H. İştirak.....	371
I. İçtima.....	373
J. Muhakeme ve İnfaza İlişkin Kurallar.....	377
V. Kripto Varlık Hizmet Sağlayıcılarda Varsayılan Zimmet Suçu (SerPK m. 110/A-3)	379
VI. İzinsiz Kripto Varlık Hizmet Sağlayıcılığı Faaliyeti Suçu (SerPK m. 109/A).....	386
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	391
KAYNAKÇA.....	413